

Ujaqqat erlinnartut pinnerasaasiassat Nunatsinni piiarneqarsimasut Nunatsinni sileqqaarlugit qillersaqqaarlugillu nunatta avataanut anninneqartarnissaannik piumasaaqateqalernissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Kalaallit Nunaata ujaraativut pinnerasaasiassat qanoq iliornikkut aningaasaqarnikkut annertunerpaamik pissarsivigisinnaanerat oqallisiginissaanut periarfissinneqarnermut Naalakkersuisut qujapput. Maannamut Kalaallit Nunaanni ujaqqat pinnerasaasiassat annikitsuinnarmik atorluarneqarput. Taamaattumik ukiuni kingullerni suliassaqarfimmi suliaqarnerit annertusiartornerat Naalakkersuisut nuannaarutigaa. Taamaalilluni ujaqqanik pinnerasaasiassanik aatsitassarsiorluni misissuinissaq piiaanissarlu siunertaralugit annikitsumik aatsitassarsiornissamut akuersissutit amerlipiloorsimapput. Taamatuttaaq True North Gems-ip rubinisorfia ukioq naatinnagu tunisassiorluni aallartissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaata aatsitassaatsinnik piianermit inuiaqatigiit aningaasaqarneranni annertunerpaamik iluanaaruteqarnissaa qulakkeerneqassasoq Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigilluinnarpaat. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 1, imm. 2-imi toqqaannartumik allassimavoq, aatsitassanik naleqquttumik piianeq anguniarneqassasoq, kiisalu ingerlatat inatsimmi pineqartunut ilaasut, isumalluutinik atorluaanissaq aamma inuiaqatigiinni piujuartitsinissaq eqqarsaatigalugit, isumannaatsumik ingerlanneqartassasut.

Nunanut allanut sanilliukkutta, ujaqqat pinnerasaasiassat amerlanersaat nunani appassisumik aningaasarsiaqartitsiviusuni silineqartarput, aammalu Kalaallit Nunaat tassunga atatillugu nunatut qaffassisumik aningaasarsiaqarfiusutut isigineqartussaavoq. Avammut annissuinissaq sioqqullugu silisarnissamik qillersaasarnissamillu piumasaaqateqarnermi, ujaqqat pinnerasaasiassat ilarpassuisa Kalaallit Nunaanni silinissaasa imminut akilersinnaannginnerat, tamatuma maannakkorpiaq malitsigisussaavaa. Ujaqqat pinnerasaasiassat taakkua suliarineqartussaanngillat, tamatumunngalu taarsiullugu assersuutigalugu aatsitassatut katersorneqartartutut tunineqartassallutik.

Annikitsumik aatsitassarsiornissamut pininnaatitsissummik pigisaqartut arlallit, ujaqqat silisarneraat aperineqaraangamik, naameerlutik akisarput. Isertitaqarnerat ujaqqanik

suliarineqanngitsunik tunisisarnermik tunngaveqarpoq. Taamaalilluni ujaqqat pinnersaasiassat Kalaallit Nunaanni silineqarsimasut qillersarneqarsimasullu kisimik avammut tuniniarneqartassasut maannakkut piumasaqaateqarnermi, annikitsumik aatsitassarsiornissamut pisinnaatitsisummik pigisaqartut, ullumikkut aatsitassanik katersorneqartartunik aamma ujaqqanik pinnersaasiassanik suliarineqanngitsunik tuniniaanermit isertitaqartareersut, atugaat ajorseriartinneqartussaassapput.

Kalaallit Nunaanni maannamut ujaqqanik pinnersaasiassanik silisineramik misilittagaqarnerit annikitsuinnaapput. Ujaqqanut qaffasinnerpaamik akeqartitsinissamik angusaqarfiusumik, ujaqqanik pinnersaasiassanik silisisalernissamut sungiusarnissaq misilittagaqarnissarlu pisariaqarpoq. Tamanna pingaartumik ujaqqanut pinnersaasiassanut qaffasissumik pitsaassusilinnut atuuppoq, tassani kukkusumik aalajangiineq ujaqqamut pinnersaasiassamut akigititamut annertoorujussuarmik ajornerulersitsisinnaalluni.

Pisut ilaanni, ujaqqamut pinnersaasiassamut silineqarsimasumut akigititamit pissarsiarineqarsinnaasumit, ujaqqamut pinnersaasiassamut silineqanngitsumut akigititaq qaffasinnerusinnaasarpog. Taakkua asersuutigalugu tassaasinnaapput krystal-it kusanartut, aatsitassatut katersorneqartartut tuniniarneqartartut, imaluunniit ujaqqat pinnersaasiassat silineqarsinnaanissamut mikivallaartut imaluunniit pitsaanngippallaartut. Ujaqqanik pinnersaasiassanik pitsaassuserippallaanngitsunik silisinermut aningaasartuutaasartut eqqarsaatigalugit, taakkua silineqarnissaat tamatigut aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaasannilaq.

Ujaqqat pinnersaasiassat Kalaallit Nunaanni silineqarsimasut qillersarneqarsimasullu kisimik avammut tuniniarneqartarnissaannik piumasaqaateqarnissap piviusorsiortuulernissaanut, suliassaqarfimmi tassani najukkani piginnaasaqarfiit inerisarneqarnissaat pisariaqartoq Naalackersuisut eqqumaffigaat.

Naalackersuisut naliliipput piginnaasaqarnerit eqqortut inerisarsinnaanissaannut piffissaq sivisooq ingerlaqqaartariaqarsinnaasog, tamatumalu tungaanut periarfissat Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi maannakkut atuuttumi aalajangersarneqareersimasut mattutinnginnissaat killilersulinnginnissaallu pingaaruteqarpoq.

Najukkaneersut ujaqqanik pinnersaasiassanik suliarinnittarnermik sapinngisamik annertunerpaamik ilikkagaqarsinnaanissaannut piginnaasaqarnerit inerisarneqarnissaannut tunngatillugu Naalackersuisut annertuumik tapersersuipput. Angisuunik ingerlataqarluni aamma annikitsumik aatsitassarsiorniluni ujaqqanut pinnersaasiassanut aatsitassarsiornimmik ingerlatsineramik ataqatigiissitsineq, ujaqqanik pinnersaasiassanik suliarinnittarnermut kikkunnt tamaginnut ilisimasaqarnerulersitsissaaq misilittagaqalersitsissallunilu. Assersuutissaapput silisisarnermut pikkorissaanerit True North Gems Greenland-ip IBA-mut isumaqatigiissut naapertorlugu ingerlanneqartussatut pisussaaffigilgai.

Ujaraatitsinnit pinneraasiassanit aningaasaqarnikkut annertunerusumik pissarsiaqarnissamik qulakkeerisussamik suliniuteqarnermut assersuutissaq alla tassaavoq, annikitsumik aatsitassarsiorneq pillugu suliaqarluni ataatsimiititsineq Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup Nuummi novembarip naalernerani ingerlatassai. Tassani assigiinngitsunik oqalugiartoqartussaavoq, aammalu suliaqarluni pikkorissarnerni assigiinngitsuni peqataanissamut periarfissaqassalluni. Aammattaaq suliaqarluni ataatsimiinnerup nalaani ataatsimut isigalugu oqallittoqassaaq, tassani qulequttat soorlu uppernarsaasiilluni allagartaliisarneq, annikitsumik aatsitassarsiornermut maleruagassat, paasissutissanut najoqutassat aamma siunissami annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup inerisarneqarnissaa, annikitsumik aatsitassarsiornermut pisinnaatitsissummik pigisaqartut allallu suliaqarluni ataatsimiinnermi peqataasut peqatigalugit qaqinneqassallutik. Taamatuttaaq aappaagu Kujataani annikitsumik aatsitassarsiorneq pillugu suliaqarluni ataatsimiititsineq suli alla ingerlanneqassasoq pilersaarutigineqarpoq.

Naalackersuisut taamaalillutik siunnersuuteqartoq isumaqatigaat, aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip Kalaallit Nunaata ujaraatitsinnit pinneraasiassanit inuiaqatigiit aningaasaqarneranni annertunerpaamik iluanaaruteqartinneqartarnissaanik periarfissaqartitsinissaa, Naalackersuisut ingerlaavartumik qulakkiissagaat. Naalackersuisut najukkani annikitsumik aatsitassarsiornermik suliaqartut oqaloqatigisarnerisigut aammalu nunani tamalaani ujaqqanut pinneraasiassanut naapittarfinni assigiinngitsuni peqataasarnermikkut, najukkani niuerfinni aamma nunarsuarmi niuerfinni ineriartorneq malinnaaffigaat.

Taamatut oqaaseqarlutik Naalackersuisut pitsaasumik pilersitsiviulluartumillu oqallinnissamut qilanaarput.